

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Ústí nad Labem, Pod parkem 2788

Pod parkem 2788, 400 11 Ústí nad Labem

Identifikátor školy: 600 023 796

Termín konání inspekce: 9. – 12. únor 2004

Čj.:	f2-1012/04-5164
Signatura:	of6nx512

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 1. – 3. ročníku zvláštní školy
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku předmětů český jazyk, matematika, vlastivěda a pracovní vyučování ve 4. – 6. ročníku zvláštní školy
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech v 7. – 9. ročníku zvláštní školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy, Ústí nad Labem, Pod parkem 2788, jsou příspěvkovou organizací. Dle Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydalo MŠMT pod č. j. 23 771/2003-21 dne 23. 7. 2003 s účinností od 1. 9. 2003, subjekt sdružuje zvláštní školu s kapacitou 210 žáků, pomocnou školu s kapacitou 55 žáků, přípravný stupeň s kapacitou 35 žáků a školní družinu s kapacitou 30 žáků. Na odloučeném pracovišti Čajkovského 82, Ústí nad Labem je zřízena třída pomocné školy pro žáky umístěné v denním stacionáři ústavu sociální péče. Zřizovatelem subjektu je Ústecký kraj, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem. Ve zvláštní škole je v 17 třídách vzděláváno 184 žáků čímž je kapacita školy využita na 88 %.

Rada školy nebyla zřízena, škola úzce spolupracuje s ústavu sociální péče ve Všebořicích a Trmicích a se Sdružením pro pomoc mentálně postiženým. Ve spolupráci s tímto sdružením škola otevřela jednu třídu pro realizaci kurzu pro doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou.

Ve Speciálních školách již několik let také probíhá praxe posluchačů Pedagogické fakulty UJEP Ústí nad Labem.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve zvláštní škole zajišťuje výchovně vzdělávací proces včetně ředitelky školy a jejích dvou zástupkyň celkem 25 vyučujících. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje 12 vyučujících, sedm vyučujících má středoškolské vzdělání, z nich tři studují dálkově vysokou školu se zaměřením – speciální pedagogika. Pět vyučujících má vysokoškolské pedagogické vzdělání pro jiný typ školy, dva splňují podmínky odbornosti pro výuku pracovního vyučování. Při tvorbě úvazků je preferována skutečná potřeba školy s ohledem na osobnostní předpoklady vyučujících, jejich specifické schopnosti a zájmy a v neposlední řadě i na délku praxe. Výchovné poradenství zabezpečuje vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, která také absolvovala vysokoškolské kvalifikační studium pro výchovné poradce a dále se vzdělává v rámci vzdělávacích akcí pedagogického centra vztahujících se k výchovnému poradenství. Pro žáky vyžadující zvýšenou asistenční péči jsou k dispozici asistenti třídního učitele.

Organizační řád umožňuje účelné řízení školy i jejích jednotlivých úseků, funkční organizační schéma přehledně vymezuje vztahy podřízenosti a delegování pravomocí. Přenos informací je funkční, zajišťován je formou pracovních porad, vývěsek a každodenními osobními kontakty.

Kromě pedagogické rady, která se schází podle ročního plánu, funguje ve škole jako další poradní orgán „čtyřčlenný poradní sbor“ tvořen jedním zástupcem z pomocné školy a z 1. - 3. ročníku a dvěma zástupci ze 4. – 9. ročníku zvláštní školy. Dále ve škole působí metodické sdružení pro 1.-3. ročník a osm předmětových komisí pro 4. - 9. ročník zvláštní školy. Jejich činnost se pozitivně odráží zejména v oblasti plánování, organizace a metod vyučování.

V letošním školním roce škola nemá začínajícího pedagoga, ale v předchozích letech byli pro začínající pedagogy určení uvádějící učitelé. Nekvalifikovaným pedagogickým pracovníkům je poskytována pomoc formou vzájemných hospitací.

Vnitřní kontrolní systém zahrnuje všechny oblasti provozu školy. Kontrolní činnosti je rozdělena dle kompetencí ředitelky školy a obou zástupkyň. Systematická hospitační činnost vedení školy s následnou efektivní prací s hospitačními zjištěními významně přispívá k výborné úrovni výchovně vzdělávacího procesu.

V rámci potřeby zajišťování kvalifikovaných pedagogů ředitelka aktivně jedná s absolventy pedagogické fakulty spolupracuje se Sdružením pro pomoc mentálně postiženým. Stávajícím pedagogům vedení školy vytváří potřebné podmínky pro další vzdělávání a kariérní růst. Učitelé v maximální míře využívají vzdělávacích nabídek akreditovaných pracovišť, zejména z oblasti speciální pedagogiky, metodik a zvyšování počítačové gramotnosti. V období leden až prosinec 2003 se vyučující účastnili 26 vzdělávacích akcí. K získávání informací z oblasti speciální pedagogiky a dalšímu vzdělávání vyučujícím slouží i dobře vybavená učitelská knihovna.

Motivujícím prvkem ve vedení pracovníků je stanovení kritérií pro přidělování nenárokových složek platu. Na tvorbě kritérií se podílí poradní sbor vedení školy. Hodnocení zaměstnanců vedení školy provádí měsíčně formou poděkování v měsíčním plánu, průběžných osobních konzultací spojených s hodnocením. Při ročním hodnocení je uplatňován i systém sebehodnocení. Ředitelka školy zastává participační systém řízení. Ochotně jsou přijímány podněty a připomínky k činnostem školy, které jsou společně projednávány na poradách.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně vzdělávací činnost probíhá v budově účelově postavené v 70. letech pro základní školu. Budova je dvoupodlažní pavilónového typu. V jednom pavilonu je umístěna pomocná škola, první stupeň a některé třídy středního stupně zvláštní školy. Ve druhém pavilonu jsou umístěny třídy středního a třetího stupně zvláštní školy a odborné učebny. Vynikající zázemí má škola pro tělesnou výchovu (k dispozici jsou dvě tělocvičny s potřebným vybavením včetně šaten a sociálního zázemí a plavecký bazén s úpravou pro tělesně postižené, v areálu školy je hřiště, které však vyžaduje rekonstrukci). Neméně kvalitní má škola podmínky pro výuku pracovního vyučování (cvičná kuchyňka, pracovna ručních prací, učebna šití, učebna pěstitelských prací, tři dílny pro výuku dílenských prací a pozemky pro plnění osnov pěstitelských prací). Škola má vzhledem k dobrým prostorovým podmínkám zařízeny odborné učebny pro výuku fyziky a chemie (tato učebna nevyhovuje zcela výuce mentálně postižených

žáků a vedení školy v současné době vypracovává projekt na její rekonstrukci). Dále je zřízena učebna hudební výchovy a místnost s audiovizuální technikou, kde je umístěna také žákovská a učitelská knihovna, pracovní výtvarné výchovy a keramická dílna, počítačová učebna vybavena jedenácti počítači v rámci projektu INDOŠ. Nechybí ani odborné kabinety s potřebným vybavením názorných tabelárních a manipulačních pomůcek. Veškeré prostory školy jsou čisté a esteticky upravené. Výzdoba na chodbách je tvořena výtvarnou a květinovou výzdobou, motivačně uzpůsobenou věku žáků. Ve vestibulu školy jsou na nástěnkách zveřejňovány informace pro rodiče, vycházející žáky a zajímavosti ze života školy. Pro relaxaci žáků během přestávek, jsou k dispozici koberce, molitanové stavebnice a různé společenské hry. Vzhledem k velkému počtu vzdělávaných integrovaných žáků s tělesným postižením je ve škole vybudován bezbariérový systém umožňující pohyb těmto žákům po celé budově školy. Vhodně je upraveno i zahradní atrium školy s možností výuky venku a organizování divadelních představení. Pitný režim je zajištěn nápojovými automaty, ve třídách je k dispozici pitná voda a žák má právo se napít dle vlastní potřeby.

Učebny prostorově zcela vyhovují vzdělávání mentálně postižených žáků. Je zde prostor pro volný a bezpečný pohyb po třídě, výuku mimo lavice i k realizaci pohybových her. Třídy jsou vybaveny staršími, ale zachovalými lavicemi i ostatním nábytkem pro úschovu pomůcek. Velmi podnětná výzdoba tříd je tvořena nástěnnými pomůckami s přehledy učiva k jeho snadnému zapamatování, nechybí ani trojrozměrné manipulační a kompenzační pomůcky, třídící materiál a pomůcky pro smyslovou výchovu a rozvoj jemné motoriky. K celkové vybavenosti tříd patří i knihovničky s beletrií a populárně naučnou literaturou.

Žáci jsou v potřebné míře vybaveni učebnicemi, pracovními sešity a alternativními doplňkovými texty k procvičování učiva. V hodinách je efektivně pracováno nejen s učebnicemi, ale především s názornými a manipulačními pomůckami i jinými doplňky zpestřujícími výuku (masky pro dramatizaci, velké tabule s písmeny, motivační obrázky vyrobené vyučujícími, dekorace ilustrující aktuální roční období...). Na vyšším stupni bylo zaznamenáno během inspekční činnosti také využívání výpočetní techniky a audiovizuálních pomůcek.

Kontrolu využívání pomůcek a materiálního vybavení provádí vedení školy prostřednictvím hospitační činnosti. Materiální vybavení a jeho efektivní využívání je také předmětem jednání metodických orgánů. Na základě zhodnocení stavu je vybavení dle finančních prostředků doplňováno a modernizováno.

Úroveň materiálně technických podmínek je vynikající a umožňuje v plné míře realizovat výchovně vzdělávací program zvláštní školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Speciální školy realizují v souladu se zařazením školy do sítě škol schválené vzdělávací programy určené pro vzdělávání žáků s mentálním postižením. Ve zvláštní škole je zařazeno šest integrovaných žáků, kteří jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vypracovaného ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem a dalšími odbornými pracovišti (Démotésenes). Učitelé pro slabší a problémové žáky vypracovávají vlastní vzdělávací plány podle mentálních schopností těchto žáků. Plnění IVP i vlastních plánů je sledováno a pravidelně vyhodnocováno.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

Vzdělávání se uskutečňuje dle platného učebního dokumentu č. j. 22 980/97-22 Vzdělávací program zvláštní školy. V devátém ročníku ředitelka školy využila možnosti úpravy učebního plánu a v předmětu pracovní vyučování snížila časovou dotaci o dvě hodiny. O tyto hodiny byla navýšena dotace českého jazyka a rýsování. Na základě učebních osnov mají učitelé vypracovány časově-tematické plány, jejichž plnění je průběžně sledováno. Plány jsou podle aktuální situace upravovány a doplňovány. S individuálními plány jsou prokazatelně seznámeni všichni učitelé podílející se na výuce integrovaného žáka a rodiče žáka. Učební osnovy jsou postupně plněny.

Výuka je efektivně doplňována exkursemi, návštěvami kulturních představení, účastí na sportovních, výtvarných a rukodělných soutěžích, cvičením v přírodě a v neposlední řadě četnou mimoškolní zájmovou činností. Do výuky jsou zařazeny nepovinné předměty a to zdravotní tělesná výchova a náprava grafomotorických obtíží. Žákům s vadami řeči je poskytována odborná individuální logopedická péče. V průběhu vyučování věnují učitelé pozornost ekologické výchově, vytváření komunikativních dovedností a pozitivních modelů hodnot, zdravému životnímu stylu a výchově k rodičovství.

Povinná dokumentace je vedena v potřebném rozsahu a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je vedena v souladu s učebními dokumenty uplatňovaného vzdělávacího programu.

Kontrolu naplňování učebních osnov uskutečňuje ředitelka školy a obě její zástupkyně formou hospitační činnosti, pravidelnou kontrolou třídních knih, žákovských knížek a ostatních žákovských písemností (školní a domácí sešity, kontrolní práce většího rozsahu). Závěry kontrol a případná negativní zjištění jsou podle závažnosti projednávána okamžitě, dále pak v příslušných metodických orgánech a na pedagogické radě. O zjištěních jsou vedeny zápisy.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná

Veškeré dokumenty upravující organizaci výchovně vzdělávacího procesu (školní řád, provozní řády odborných pracoven) jsou kvalitně zpracovány. Školní řád je přehledný, obsahuje práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců žáků, ale i povinnosti pracovníků školy. Školní řád byl projednán pedagogickou radou a na třídních schůzkách. Pro všechny odborné pracovníky jsou vypracovány provozní řády, s kterými byli žáci prokazatelně seznámeni na začátku školního roku, tyto řády jsou v pracovnách vyvěšeny na přístupném místě.

Stavba rozvrhu v celkovém pohledu z psychohygienického hlediska respektuje mentální postižení žáků, efektivní je organizace výuky v blocích na 1. stupni. Dílčí nedostatek v řazení hodin TV je zapříčiněn kapacitními důvody, větší počet hodin v jednom sledu v 1. a v 5. ročníku byl povolen zřizovatelem.

Rodiče jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím informativních notýsků, žákovských knížek a třídních schůzek, které se konají 3 x ročně, v případě potřeby při individuálních jednáních.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Činnost výchovného poradce vychází z ročního plánu a je orientována nejen na profesní poradenství, ale i do oblasti péče o „problémové žáky“ a podílí se na řešení závažných kázeňských přestupků. Ve spolupráci s drogovým preventistou se zaměřuje na prevenci sociálně patologických jevů (kouření, drogy, šikana, záškoláctví, rasismus), zřízena je schránka důvěry. V kompetenci výchovného poradenství škola navazuje úzkou spolupráci s Policií České republiky (organizování cyklu besed k podpoře právního vědomí, dopravní výchova). K řešení obecně mezilidských vztahů a vzájemných vztahů ve třídě napomáhá spolupráce s občanským sdružením Spirála. Stěžejní náplní práce výchovného poradce je spolupráce s rodiči. Ve spolupráci s vedením školy a třídními učiteli se škole daří úspěšně navazovat spolupráci s rodiči i výrazně problémových žáků při hledání společné cesty k nápravě. Z těchto

jednání jsou pořizovány zápisy podepsané všemi účastníky. Rodiče i žáci mohou po předchozí domluvě kontaktovat výchovného poradce kdykoliv. Výchovný poradce spolupracuje se speciálně pedagogickým centrem a dalšími zainteresovanými pracovišti. Činnost výchovného poradce je podložena příslušnou dokumentací, která je vedena pečlivě a přehledně.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 1. – 3. ročníku zvláštní školy

Vzhledem k tomu, že výuka v 1. – 3. ročníku zvláštní školy probíhá v blocích, bylo vzdělávání v těchto ročnících sledováno jako celek se zaměřením na mezipředmětovou provázanost ve vztahu i k výchovám, využívání speciálních pedagogických metod a forem práce s potřebnou podporou názornosti a využíváním manipulačních pomůcek. Hodnocení je provedeno na základě tří celodenních hospitací ve všech třech ročnících.

V rámci metodického sdružení učitelé společně vytvářejí a koordinují časově-tematické plány, které významně přispívají k velmi dobré návaznosti učiva a plnění osnov. Průběžně jsou přizpůsobovány aktuálnímu složení třídy, možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Stanovené výukové cíle jsou reálné. Vyučující respektují vzdělávací potřeby žáků a umožňují jim pracovat podle osobního tempa. V bezprostřední přípravě vyučujících na hodinu je počítáno i s diferenciací učiva a zadávání úkolů dle individuálních schopností žáků. Nové učivo vždy navazovalo na již získané a upevněné znalosti.

Sledovanou výuku zajišťovali vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku ve speciální škole. Kvalifikovanost a empatie vyučujících směrem k žákům příznivě ovlivňovala vzdělávací proces. Učivo bylo předáváno žákům nenásilnou formou odborně a věcně správně.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, které mají vynikající prostorové podmínky k realizaci činnostního učení, podpořené velmi dobrými materiálně technickými podmínkami. Tělesná výchova byla realizována v tělocvičně školy. Každá třída je vybavena kobercem sloužícím ke skupinovému činnosti a relaxaci během přestávek. Vyučující využívají profesionálně vyrobené pomůcky, ale mnohé velmi nápadité a metodicky zajímavě využitelné pomůcky si vyrábějí sami.

Organizace výuky byla ve všech sledovaných hodinách promyšlená. Zejména při výuce v bloku předmětů bylo preferováno činnostní učení. Učitelé efektivně zaměstnávali všechny žáky, střídali metody a formy práce, zvláště v 1. ročníku bylo učivo procvičováno formou hry, byly zařazovány i další metody pro oživení hodin. Skupinová nebo párová práce žáků nebyla využívána, převažovala frontální metoda s individuálním přístupem k jednotlivým žákům a zadáváním diferencovaných úkolů. Únavnosti žáků předcházeli učitelé organizací cíleného pohybu žáků po třídě a zařazováním relaxačních chviliek.

Celkově byla sledovaná výuka ze strany vyučujících podporována vytvářením příjemné motivační atmosféry. Vyučující prostřednictvím pohádky, písničky nebo maskota třídy využívali vstupní motivace k navození radosti a pocitu očekávání. Učivo bylo vhodně aplikováno na životní zkušenosti žáků a možnosti jeho dalšího využití v běžném životě. Činnosti žáků byly podporovány pochvalou za dílčí úspěchy, byla jim poskytována zpětná vazba. Chyb, kterých se žáci dopouštěli, bylo využíváno v dalších krocích ke správnému řešení úkolu.

Hodnocení žáků je průběžné, vyučující preferují kladné hodnocení za vykonanou práci a dílčí pokroky. Hodnocení známkou je ožívováno razítky s obrázky. Rodičům jsou poskytovány čtvrtletně souhrnné informace o prospěchu žáků v informativních notýscích. V závěru hodin

byl vytvářen prostor pro zhodnocení průběhu vyučovací hodiny (bloku), žáci měli možnost ohodnotit sebe samotné i ostatní žáky a vyjádřit se co se jim líbilo nebo nelíbilo.

Příjemná atmosféra ve třídách měla podstatný vliv i na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Vyučující vhodným způsobem zapojovali žáky do rozhovorů a vyžadovali od nich souvislé vyjádření celou větou. Žáci také akceptují dohodnutá pravidla chování a jednání.

Průběh vzdělávání a výchovy v 1. – 3. ročníku zvláštní školy je hodnocen jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na ve 4. – 6. ročníku (český jazyk, matematika, vlastivěda a pracovní vyučování)

Hospitováno bylo ve 12 vyučovacích hodinách.

Plánování a příprava výuky je na vynikající úrovni. Učitelé mají zpracovány tematické plány, osnovy jsou plněny. Všichni vyučující byli na sledované hodiny výborně připraveni, připraveny měli i vhodné pomůcky, jichž v hojné míře využívali. Vyučující respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků.

Personální zabezpečení výuky je velmi dobré. Ze sedmi sledovaných vyučujících jsou odborně a pedagogicky způsobilé jen tři. S absencí speciálně pedagogické průpravy se však velmi dobře vypořádali i zbývající čtyři vyučující, kteří dokázali tento handicap eliminovat svými osobnostními předpoklady, kvalitou přípravy na výuku, délkou praxe i pracovním nasazením. Negativní dopady na kvalitu výuky nebyly v těchto případech patrné.

Materiální podpora výuky je vynikající. Prostory jsou dostatečně velké a světlé, učebny jsou upravené a čisté. Estetická úroveň výzdoby je vynikající. V přiměřené míře je k tomu využíváno i žákovských prací. Vynikající jsou rovněž podmínky pro pracovní vyučování (díleňské práce). Vybavenost náradím je na potřebné úrovni, škola je dobře zásobována spotřebním materiálem. Na jeho zajišťování se podílejí i někteří vyučující daného předmětu.

Výchova prostředím je uplatňována.

Vyučovací metody, organizace výuky a psychohygienu výuky jsou vynikající. Pracovní atmosféra ve vyučování je velmi dobrá a vychází ze vzájemné důvěry mezi žáky a vyučujícími. Hodiny jsou řízeny i členěny účelně, zastoupení aktivních činností žáků bylo příkladné. Zastoupení výuky frontální, skupinové a individuální bylo proporčně vhodné. Příznivé je, že není překračována délka vyučovacích hodin a přestávky tak nejsou kráceny.

Vstupní i průběžná motivace žáků je na vynikající úrovni. Ve všech sledovaných hodinách byli žáci velmi aktivní, všichni se zapojovali i do skupinové práce. V dostatečné míře bylo využíváno příkladů z praxe v návaznosti na zkušenosti žáků (demonstrace nákupu v obchodě při matematice, odměřování tekutin ve fyzice aj.).

Interakce a komunikace je na velmi dobré úrovni. Menší nedostatky byly zjištěny v cíleném rozvíjení komunikativních dovedností žáků mimo hodin českého jazyka. Verbální i nonverbální komunikace vyučujících byla ve sledovaných hodinách vynikající.

Hodnocení žáků bylo prováděno vhodnými formami, vždy byly respektovány individuální dispozice žáků. Všichni vyučující vycházeli při hodnocení z pozitivních zjištění, nedostatky byly sdělovány srozumitelně a taktně. V hojné míře bylo využíváno pochval a povzbuzení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a pracovní vyučování ve 4. – 6. ročníku zvláštní školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech v 7. – 9. ročníku zvláštní školy

Tyto předměty vyučuje celkem devět učitelů, podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální škole splňuje sedm z nich, zbývající dva učitelé jsou kvalifikovaní pro výuku na základní škole. Vysoká míra kvalifikovanosti a osobnostní předpoklady příznivě ovlivňovaly průběh výuky jak po stránce odborné, tak pedagogické.

Výběr předmětů a vyučovacích hodin pro hospitační činnost ČŠI byl limitován pracovní neschopností tří učitelů v době inspekce. Níže uvedené hodnocení tak vychází ze sledování přímé práce 6 přítomných učitelů v předmětech matematika, zeměpis, přírodopis, chemie a rýsování, prohlídky pedagogické dokumentace a žákovských prací.

Všechny zhlédnuté hodiny byly pečlivě připravené jak z hlediska struktury, tak forem a metod práce, odpovídajících schopnostem a možnostem žáků. Vzdělávací cíle byly jasně stanovené, v úvodu hodin s žáky prodiskutované a dařilo se je úspěšně naplňovat. Nové učivo vždy navazovalo na již probrané. Výbornou pozornost věnují učitelé i přípravě vhodných pomůcek, modelů, pokusů, obrazových a procvičovacích materiálů.

Materiální podpora odpovídala stanoveným cílům. Názornost byla silnou stránkou výuky. Kvalitní materiální zázemí školy dokáží učitelé efektivně využívat. S pomůckami mohli žáci manipulovat, prováděli i jednoduché pokusy. Dílčím nedostatkem je absence didaktické techniky přímo v učebnách (nutnost přechodu do učebny bez lavic), což např. zabraňuje motivačnímu využívání videoukázek. Výuka chemie probíhá v odborné učebně, ostatní předměty se vyučují v podnětných a esteticky upravených kmenových třídách (vybavených z části moderním žákovským nábytkem) s řadou potřebných tabelárních pomůcek.

Organizace výuky a výběr metod výrazně preferovaly činnostní vyučování. Vhodně byla zařazovaná skupinová, párová i samostatná práce, úkoly byly často zadávány diferencovaně dle schopností žáků, nechyběly úlohy problémového typu. Dostatek prostoru si učitelé vytvářeli pro individuální práci s žáky slabšími a chybějícími, v případě potřeby vždy individuálně pomohli, poradili, vysvětlili. Jen ojediněle v hodině převažovala dialogická metoda s těžištěm práce spíše na učiteli. Žáci byli vedeni k práci s chybou a vzájemné pomoci. Časté střídání forem práce, výuka formou hry a zařazení činností umožňujících pohyb po třídě napomáhaly dobré psychohygieně práce v hodinách.

Příkladnou pozornost věnují učitelé motivaci žáků. Využívají motivační funkce vyprávění a hry, ukázky z krásné literatury, besedují s žáky v kruhu, poukazují na příklady aplikace učiva v praktickém životě. Žáky při práci povzbuzují, vhodně je využíváno motivačních pochval. Ve všech zhlédnutých hodinách se podařilo získat žáky pro aktivní spolupráci.

Hodnocení žáků je orientováno výrazně pozitivně se snahou posilovat i jejich sebevědomí. Oceňuje se i dílčí pokrok, cílem většinou není jen „známka“, ale především osvojení vědomostí a dovedností. V nejlepších hodinách pak bylo zřetelné cílené vedení žáků k sebehodnocení, tito se dokázali vyjádřit i k efektivitě volených forem práce. V ostatních hodinách pak nikde nechybělo alespoň adresné zhodnocení práce žáků učitelem.

Atmosféra ve třídách byla nestresující, pracovní. Pravidla komunikace ve vztahu žáci – učitel jsou ustálená a žáky většinou respektovaná. Žáci dostávají prostor pro vyjádření vlastních názorů, pro diskuzi. I ve vzájemných vztazích vystupovali poměrně korektně, při neúspěších se nezesměšňovali, projevovali spíše snahu spolužákovi pomoci či ukázat své schopnosti. Rozvoji komunikativních dovedností žáků byla většinou věnována velmi dobrá pozornost, nedostatky se objevily pouze ojediněle při dialogické metodě, kdy uzavřené otázky prostor pro rozvoj komunikativních dovedností neposkytovaly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve zhlédnutém vzorku přírodovědných předmětů v 7. – 9. ročníku hodnotí ČŠI jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vlastní evaluační nástroje ani standardizované testy škola v uplynulém školním roce nevyužila. Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na pedagogických radách na základě kontrolních prací žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ❖ Údaje uvedené ve Zřizovací listině č. j. 20/2001 ze dne 20. června 2001 souhlasí s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT pod č. j. 23 771/2003-21 ze dne 23. 7. 2003 o změně zařazení speciálních škol do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2003.
- ❖ Škola se snaží zapojovat všechny žáky do mimoškolní činnosti účastí na sportovních soutěžích (vynikajících výsledků dosahují zejména v plavání a v atletice), rukodělných a výtvarných soutěžích. Mimo organizování 12-ti zájmových kroužků škola pořádá nepravidelné volnočasové aktivity k prevenci patologických jevů např. pečení perníků, návštěva K centra, zdravá výživa, pracovní dílna ke Dni matek a ke Kloboukovému dni a další. Škola vydává vlastní časopis „Křupka“ na jehož obsahu se podílejí především samotní žáci. Pro rodiče pořádá vánoční a závěrečné besídky. V letošním školním roce škola uskuteční 1. školní ples, na kterém se rozloučí s vycházejícími žáky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy, vydaná Radou Ústeckého kraje pod č. j. 20/2001 ze dne 20. června 2001
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod č. j. 23 771/2003-21 ze dne 23. 7. 2003 s účinností od 1. 9. 2003.
3. Rozvrh vyučovacích hodin podle tříd uplatňovaný ve zvláštní škole ve školním roce 2003/2004
4. Třídní knihy všech tříd za školní roky 2002/2003, 2003/2004
5. Třídní výkazy všech tříd za školní rok 2003/2004
6. Katalogových listů žáků tříd I.A, IV.B, VI.A, IX.B zvláštní školy
7. Žákovská dokumentace (žákovské knížky, sešity a další písemnosti žáků v hospitovaných předmětech).
8. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školních rocích 2002/2003, 2003/2004
9. Zápisy metodického sdružení za školní rok 2002/2003, 2003/2004
10. Zápisy předmětových komisí za školní rok 2002/2003, 2003/2004
11. Povolení výjimky z maximálního počtu žáků ve třídách. III.A, IV.A, VII.B, VIII.A a VIII.B vydané ředitelkou školy dne 1. 2. 2003 platné pro školní rok 2003/2004

12. Písemný souhlas KÚ Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy s odlišným počtem vyučovacích hodin v jednom sledu v 1. a 5. ročníku ze dne 11. 9. 2003
13. Dlouhodobý záměr školy ze dne 30. 10. 2003
14. Plán práce na školní rok 2003 - 2004 ze dne 2. září 2003
15. Organizační řád č. j.: 509/03 platný od 1. 9. 2003 včetně Dodatku č. 1 k organizačnímu řádu ze dne 1. 9. 2003, č. j. 509/03, č. j. 808/03
16. Řád školy přijatý po předchozím projednání pedagogickou radou dne 2. 9. 2003 a projednán na třídních schůzkách 23. 9. 2003
17. Výroční zpráva o činnosti školy ze dne 23. 9. 2003
18. Plán práce výchovného poradce a drogového preventisty pro školní rok 2003/2004
19. Výkaz o speciálních školách podle stavu k 30. 9. 2003
20. Kritéria osobního hodnocení platné od 1. 2. 2004 – 31. 8. 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky a promyšlený organizační systém speciálních škol umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu na zvláštní škole. Ve škole aktivně pracují metodické orgány, kde je vytvářen také prostor pro pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům. Vedení školy vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a nabízené akce jsou učiteli využívány.

Vynikající prostorové a materiálně technické zázemí s odbornými učebnami, vybavenou počítačovou učebnou a zázemím pro sportovní činnosti i s bazénem je efektivně využíváno. Průběh a výsledky vzdělávání měly ve sledovaných hodinách vynikající úroveň. Učitelé využívali rozmanitých metod a forem práce s uplatněním prvků k vnitřní motivaci žáků. V mnohých hodinách byli žáci vedeni k hodnocení a sebehodnocení. Ve vyšších ročnících se již dokázali vyjádřit i k efektivitě zvolených forem práce. Silnou stránkou výuky byla její názornost, efektivně využívány byly manipulační a kompenzační pomůcky. Základem výuky bylo zařazování činnostního vyučování a hledání souvislostí podle možností samotnými žáky.

Vyučující uplatňují individuální přístup k žákům a vytvářejí ve třídách příjemnou pracovní atmosféru.

V porovnání s výsledky inspekční činnosti konané v říjnu 1998 škola udržuje nastavenou vysokou úroveň jak v oblasti řízení, tak i v oblasti výchovně vzdělávacího procesu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Renata Schejbalová

Mgr. Schejbalová v.r.

Členové týmu PaedDr. Pavel Bártík

PaedDr. Pavel Bártík v.r.

Mgr. Radek Dlouhý

Mgr. Radek Dlouhý v.r.

V Litoměřicích dne 5.března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Alena Heneberková

Mgr. Alena Heneberková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Na Valech 525/12, 412 01 Litoměřice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující

Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č. j. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – OŠMT, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí n.L.	29. 3. 2004	f2-1012/04-5164
Zřizovatel	dtto	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	č. j. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány